

DEGRELL ISTVÁN

Budapest, 1947. április 4 – Debrecen, 2009. február 14.

jezése után a DOTE Ideg- és Elmegyógyászati Klinikáján kezdett dolgozni. 1975-ben elmeorvos szakorvosi képesítést szerzett, majd a pszichiátriai munkacsoport vezetője lett. 1976-ban az Eötvös Loránd Tudományegyetemen klinikai pszichológiai szakképesítést szerzett. 1992-től a DOTE Önálló Pszichiátriai Részleg vezetőjévé nevezték ki. 1993-ban szervezte meg a neurológiai ellátástól leválva az általános pszichiátriai ambulanciát, majd 1995-től 12 szakambulanciát alakított ki. 1995-ben egyetemi tanári, 1996-ban tanszékvezető egyetemi tanári kinevezést kapott a Pszichiátriai Tanszékre. 2000 és 2008 között egyben a Debreceni Kenézy Gyula Kórház Pszichiátriai Osztály osztályvezető főorvosa is volt. Megyei pszichiáter szakfőorvosként a korszerű pszichiátriai intézményrendszer kialakítására törekedett.

Több hazai társaság tagja, illetve vezetőségi tagja volt. Elnöke volt a DAB Mentálhigiénés Munkabizottságának, illetve a Magyar Pszichiátriai Társaság Északkelet-Magyarországi Tagozatának. A Pszichiátriai Szakmai Kollégium Klinikai Bizottsága elnökeként a szakmai irányelvek kidolgozásának felelőse, majd a Tudományos Bizottság elnöke volt. Több periódusban is tagja volt az MTA Pszichiátriai Bizottságának, az ETT-nek és az OTKA-nak. Az ETT, OTKA Bizottságok tagjaként rendszeresen bírált pályázatokat. Tagja volt a Klinikai Pszichológiai Szakmai Kollégiumnak. Tudományos munkájához számos hazai pályázatot nyert el (ETT, OTKA, Nemzeti Egészségvédelmi Intézet, Országos Társadalombiztosítási Intézet, Európai Közösség).

A külföldi társaságok közül az European Collegium Neuro-Psychopharmacologicum, a Gesellschaft für Biologische Psychiatrie, az Arbeitsgemeinschaft für Neuropsychopharmakologie, az International Society of Neuroimaging in Psychi-

atry, az International Society of Gerontopsychiatry tagja volt.

Fő kutatási területe volt a demencia, a szkizofrénia, illetve az agyi funkciók magyarázata biokémiai mechanizmusokkal, EEG-vel és neuropszichológiai vizsgálatokkal.

1980-82 között Humboldt-ösztöndíjasként Heidelbergben, az Általános és Patoneurokémiai Intézetben állatkísérletekben vizsgálta az öregedés következményeit az agy neurotranszmitter- és szénhidrát-anyagcseréjére nézve, az Élettani Intézetben pedig éber, szabadon mozgó állaton modellel dolgozott ki a magatartás, az agyi elektromos tevékenység és az agy-gerincvelői folyadék neurotranszmitter koncentrációinak szimultán vizsgálatára.

1983-84-től a European Science Foundation ösztöndíjával végzett további kutatásokat heidelbergi partnerintézetek, valamint az uppsalai egyetem Neurokémiai Intézetének munkatársaival, a stockholmi Karolinska Intézet Pszichiátriai Klinikáján pedig a PET-módszert ismerte meg.

1986-ban „Az agy dopamin, noradrenalin és serotonin, valamint szénhidrát anyagcseréjének kapcsolatáról és a liquor Dopac, HVA és 5-HIAA tartalmának információ értékéről” címmel írt kandidátusi értekezését védte meg. 1991-ben Würzburgban a Pszichiátriai Klinikán az EEG brain mapping módszert sajátította el és végzett kutatásokat.

Tanulmányútjai tapasztalatait felhasználva 1984-ben neurokémiai laboratóriumot, 1994-ben elektrofiziológiai, 1996-ban pszichometriai laboratóriumot szervezett.

Az orvostudomány doktora címet „Az agy energiatermelő és neurotranszmitter anyagcseréjének változása fiziológiás öregedésben és demenciákban” c. értekezésével nyerte el. 1994 októberében a DOTE-n habilitált. Témavezetésével kandidátusi disszertációk és Ph.D. értekezések készültek.

1998-ban Széchenyi-ösztöndíjat nyert el. Számos közleményt, cikket, könyvfejezeteket írt, tankönyvírásban vett részt. Számos nemzetközi és hazai kongresszuson közel 200 előadást tartott. 2002-től a Psychiatria Hungarica felelős szerkesztője volt, 2006-tól pedig a Journal of Psychiatric Practice magyar nyelvű kiadásának, majd az Am-

erican Journal of Psychiatry magyar kiadásának főszerkesztője.

Az oktató munkában 1971 óta vett részt. 1975-től kezdve számos hallgató írt nála TDK-, KDK- illetve diplomamunkát. Az 1991/92-es tanévben szervezte meg az angol nyelvű pszichiátriai oktatást, az előadások többségét ő maga tartotta; kollókviumokon vizsgáztatott, szigorlatoztatott. 1992-től a pszichiátria önálló egyetemi oktatásának megszervezésével bízták meg. A pszichiáter szakorvosjelöltek számára rezidensképzést indított. 2001-ben részt vett, a Debreceni Egyetem Személyiség- és Klinikai Pszichológiai Tanszékével együtt, a debreceni klinikai és mentálhigiéniai felnőtt, illetve gyermek és ifjúsági szakpszichológus képzés megszervezésében. Az Országos Szakvizsga Bizottság tagjaként rendszeresen vizsgáztatott pszichiáter szakorvos, illetve klinikai és mentálhigiénés szakpszichológus jelölteket. Pszichoterapeuta szakképzést indított Debrecenben a SOTE Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika munkatársaival; pszichiáterek és családorvosok részére rendszeresen továbbképzést tartott.

Debrecenben a pszichiátria, mint az ideggyógyásztól független orvoslás és tudományág kialakítása az ő nevéhez fűződik.

Szakmai érdemei mellett emberi tulajdonságait sem lehet elfelejteni. Beosztottjaiban nemcsak a munkaerőt, hanem az embert is látta. Ha valaki problémával fordult hozzá, ő mindig elérhető volt és emberségesen, segítőkészen reagált. Jó ember-

ismerő volt, az emberekben az egyedi értékeket jó érzékkel fedezte fel és méltányolta. Udvarias, kellemes modorával, figyelmességével hitelessé tette a szakmáról vallott felfogását. A konfliktusok megoldásában a békés utat kereste, emellett azonban a szakmáért való küzdelmet sosem adta fel.

Lelkiismeretes, a hallgatók tudását szigorúan számon kérő, de jóindulatú oktatóként mind az előadásokra, mind a gyakorlatokra való felkészülésben a teljességre törekedett. Példás türelmével igyekezett a hallgatókat rávezetni nemcsak az orvosláshoz szükséges szakmai ismeretek megértésére, hanem a beteggel való emberséges törődés fontosságára is. Vezetőként is fontosnak tartotta a betegekkel való közvetlen kapcsolatot, az általa képviselt orvos–beteg kapcsolat mindenki számára példa értékű lehet. Az utóbbi időszakban jelentős időt és energiát fordított a hallgatók lelki egészségét óvó mentálhigiénés program kidolgozására, számos fórumon hangot adva javaslatainak. Kutatóként, témavezetőként lelkes, ötletekkel teli, ugyanakkor keményen kitartó volt; mindig megújuló energiával, kíváncsisággal kezdett hozzá egy-egy új téma feldolgozásához.

Mélyen megrázó, hogy az utóbbi időben kezdett el kiteljesedni intézményszervező és közösségépítő munkája.

A jóindulatú és megértő főnök emlékét szívünkben soha nem töröljük ki, a veszteség fájó emléke örökre bennünk marad.

Glaub Teodóra